

NL

SECRETARIAAT-GENERAAL VAN DE RAAD

Regels voor de organisatie van bijeenkomsten van de Eurotop

REFERENTIEMATERIAAL

MAART 2013

Bericht

Deze brochure is samengesteld door het secretariaat-generaal van de Raad. Zij dient louter ter informatie.

Voor nadere gegevens over de Europese Raad, de Raad en de Eurotoppen kunt u terecht op de volgende websites:

www.european-council.europa.eu

www.consilium.europa.eu

www.eurozone.europa.eu

of bij de dienst Voorlichting van het publiek van het secretariaat-generaal van de Raad:

Wetstraat 175

1048 Brussel

BELGIË

Tel. +32 22815650

Fax + 32 22814977

www.consilium.europa.eu/infopublic

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op het internet (<http://europa.eu>).

De catalografische gegevens zijn aan het eind van deze publicatie opgenomen.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2013

ISBN 978-92-824-3906-7

doi:10.2860/95587

© Foto's op het omslag:

Mopic — Fotolia.com; fotodienst van het secretariaat-generaal van de Raad

© Europese Unie, 2013

Overneming met bronvermelding is toegestaan.

Printed in Italy

GEDRUKT OP TOTAAL CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER (TCF)

Regels voor de organisatie
van bijeenkomsten
van de Eurotop

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Convocatie en vergaderplaatsen	7
2. Voorbereiding en follow-up van de besprekingen van de Eurotop	7
3. Opstelling van de agenda	8
4. Samenstelling van de Eurotop, delegaties en verloop van de besprekingen	9
5. De voorzitter van de Eurotop	10
6. Verklaringen	11
7. Geheimhoudingsplicht en overlegging van documenten in rechte	11
8. Secretariaat en beveiliging	12
9. Wijziging van de regels.	12
10. Aan de Eurotop gerichte correspondentie.	12
 Referentieteksten	
Verklaring van de Eurotop van 26 oktober 2011	13
Conclusies van de Europese Raad van 18-19 oktober 2012	27
Conclusies van de Europese Raad van 13-14 december 2012.	40

Inleiding

Als richtinggevend beginsel voor het verloop van Eurotopbijeenkomsten ⁽¹⁾ geldt dat transparantie en doeltreffendheid van de werkmethoden worden gegarandeerd, zodat de leden van de Eurotop alle kwesties van gemeenschappelijk belang voor de eurozone in alle vrijheid met elkaar kunnen bespreken en tegelijkertijd de inhoudelijke en procedurele rechten van de overige leden van de Unie worden geëerbiedigd en, telkens wanneer dat gerechtvaardigd en mogelijk is, de voorkeur wordt gegeven aan inclusieve methoden.

Voor organisatorische punten die in deze regels niet worden behandeld, geldt het reglement van orde van de Raad mutatis mutandis als referentie.

⁽¹⁾ Artikel 12 van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie (VSCB) ([http://www.eurozone.europa.eu/euro-area/topics/treaty-on-stability,-coordination-and-governance-\(tscg\)/](http://www.eurozone.europa.eu/euro-area/topics/treaty-on-stability,-coordination-and-governance-(tscg)/)), de verklaring van de Eurotop van 26 oktober 2011 (zie blz. 13) en de conclusies van de Europese Raden van 18-19 oktober 2012 (zie blz. 27) en van 13-14 december 2012 (zie blz. 40) zijn relevant voor de organisatie van de bijeenkomsten van de Eurotop.

1. Convocatie en vergaderplaatsen

1. De Eurotop vergadert ten minste twee keer per jaar en wordt bijeengeroepen door de voorzitter. De gewone bijeenkomsten vinden, zo veel mogelijk, plaats na de bijeenkomsten van de Europese Raad.
2. De Eurotop komt bijeen in Brussel, tenzij de voorzitter in overleg met de leden van de Eurotop anders besluit.
3. Uitzonderlijke omstandigheden of urgente situaties kunnen afwijkingen van de onderhavige regels rechtvaardigen.

2. Voorbereiding en follow-up van de besprekingen van de Eurotop

1. De voorzitter van de Eurotop zorgt, in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Europese Commissie en op basis van de voorbereidende werkzaamheden van de Eurogroep, voor de voorbereiding en de continuïteit van de bijeenkomsten van de Eurotop.
2. De Eurogroep bereidt de bijeenkomsten van de Eurotop voor en zorgt voor de follow-up ervan. Voor en na de bijeenkomsten van de Eurotop wordt het Coreper geïnformeerd.
3. De voorzitter werkt nauw samen met de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Eurogroep, met name door middel van regelmatige vergaderingen, normaliter een keer per maand. De voorzitter van de Europese Centrale Bank kan worden uitgenodigd hieraan deel te nemen.
4. Bij verhindering wegens ziekte, overlijden of beëindiging van zijn ambtstermijn overeenkomstig artikel 12, lid 1, van het VSCB wordt de voorzitter, indien

nodig tot de verkiezing van zijn opvolger, vervangen door het lid van de Eurotop dat de lidstaat vertegenwoordigt die het halfjaarlijkse voorzitterschap van de Raad bekleedt, of, indien dit niet van toepassing is, de eerstvolgende lidstaat die de euro als munt heeft en het voorzitterschap van de Raad zal bekleden.

3. Opstelling van de agenda

1. Met het oog op de voorbereiding bedoeld in regel 2, onder 1, zendt de voorzitter van de Eurotop ten minste vier weken voor elke gewone bijeenkomst van de Eurotop als bedoeld in regel 1, onder 1, in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Eurogroep, een geannoteerde ontwerp-agenda toe aan de Eurogroep.
2. De Eurogroep wordt in de regel binnen vijftien dagen voorafgaand aan een bijeenkomst van de Eurotop bijeengeroepen om de ontwerpagenda te bespreken en de voorzitter ervan brengt over het resultaat van de besprekingen verslag uit aan de voorzitter van de Eurotop. In het licht van dit verslag doet de voorzitter van de Eurotop de ontwerpagenda aan de staatshoofden en regeringsleiders toekomen.
3. Wanneer de staatshoofden en regeringsleiders van de verdragsluitende partijen bij het VSCB die niet de euro als munt hebben en die het VSCB hebben bekrachtigd, deelnemen aan de besprekingen van de Eurotopbijeenkomsten, worden deze verdragsluitende partijen betrokken bij de voorbereiding van de Eurotopbijeenkomsten over de aangelegenheden bedoeld in regel 4, onder 5, op een wijze die wordt vastgesteld door de voorzitter van de Eurotop.
4. Bij aanvang van de bijeenkomst wordt de agenda met gewone meerderheid van stemmen goedgekeurd door de Eurotop.

4. Samenstelling van de Eurotop, delegaties en verloop van de besprekingen

1. De Eurotop bestaat uit de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Europese Unie die de euro als munt hebben, alsmede de voorzitter ervan en de voorzitter van de Europese Commissie.
2. De voorzitter van de Europese Centrale Bank wordt uitgenodigd aan deze besprekingen deel te nemen.
3. De voorzitter van de Eurogroep kan worden uitgenodigd de besprekingen bij te wonen.
4. De voorzitter van het Europees Parlement kan worden uitgenodigd om te worden gehoord.
5. De staatshoofden en regeringsleiders van de verdragsluitende partijen bij het VSCB die niet de euro als munt hebben en die het VSCB hebben bekrachtigd, nemen deel aan de besprekingen tijdens de bijeenkomsten van de Eurotop betreffende concurrentievermogen voor de verdragsluitende partijen, de wijziging van de algehele architectuur van de eurozone en de grondregels die daarop in de toekomst van toepassing zullen zijn, alsmede, wanneer dit passend is en minimaal eenmaal per jaar, aan besprekingen betreffende specifieke aangelegenheden inzake de tenuitvoerlegging van het VSCB.
6. De totale omvang van de delegaties die wordt toegelaten tot het gebouw waar de bijeenkomst van de Eurotop plaatsvindt, is beperkt tot twintig personen voor elke lidstaat en voor de Commissie. In dat aantal is het technisch personeel met specifieke taken inzake veiligheid of logistieke ondersteuning niet begrepen. De namen en functies van de delegatieleden worden vooraf aan het secretariaat-generaal van de Raad doorgegeven.
7. De voorzitter van de Eurotop is verantwoordelijk voor de toepassing van deze regels en ziet erop toe dat de besprekingen vlot verlopen. De voorzitter kan daartoe alle passende maatregelen nemen opdat de beschikbare tijd optimaal wordt

gebruikt, zoals het bepalen van de volgorde waarin de punten worden behandeld, het beperken van de spreektijd of het bepalen van de volgorde van de sprekers.

8. De bijeenkomsten van de Eurotop zijn niet openbaar.

5. De voorzitter van de Eurotop

1. De voorzitter van de Eurotop wordt gelijktijdig met de verkiezing van de voorzitter van de Europese Raad en voor dezelfde ambtstermijn bij gewone meerderheid benoemd door de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Europese Unie die de euro als munt hebben.

2. De voorzitter van de Eurotop:

- (a) leidt en stimuleert de werkzaamheden;
- (b) stelt agenda's van bijeenkomsten op;
- (c) zorgt voor de voorbereiding en de continuïteit van de werkzaamheden van de Eurotop, in samenwerking met de voorzitter van de Europese Commissie en op basis van het werk van de Eurogroep;
- (d) zorgt ervoor dat bij de voorbereiding van de Eurotop rekening wordt gehouden met het werk van alle relevante Raadszittingen en ministerversaderingen;
- (e) brengt na afloop van iedere bijeenkomst van de Eurotop verslag uit aan het Europees Parlement;
- (f) houdt de verdragsluitende partijen bij het VSCB die niet de euro als munt hebben, en de andere lidstaten van de Europese Unie nauwgezet op de hoogte van de voorbereiding en de resultaten van de bijeenkomsten van de Eurotop;
- (g) presenteert samen met de voorzitter van de Commissie de resultaten van de besprekingen van de Eurotop aan het publiek.

6. Verklaringen

1. De Eurotop kan verklaringen afleggen waarin gemeenschappelijke standpunten en gemeenschappelijke actielijnen beknopt worden weergegeven en die openbaar worden gemaakt.
2. De ontwerpverklaringen van de Eurotop worden onder gezag van de voorzitter van de Eurotop, in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Eurogroep en op basis van de voorbereidende werkzaamheden van de Eurogroep opgesteld.
3. De verklaringen worden bij consensus van de leden van de Eurotop aangenomen.
4. De Eurotop legt verklaringen af in de officiële talen van de Europese Unie.
5. Op voorstel van de voorzitter van de Eurotop kunnen ontwerpverklaringen over een dringende aangelegenheid via een schriftelijke procedure worden goedgekeurd, indien alle leden van de Eurotop met het gebruik van die procedure instemmen.

7. Geheimhoudingsplicht en overlegging van documenten in rechte

Onverminderd de bepalingen die krachtens het recht van de Unie van toepassing zijn op de toegang van het publiek tot documenten, vallen de beraadslagingen van de Eurotop onder de geheimhoudingsplicht, tenzij de Eurotop anders beslist.

8. Secretariaat en beveiliging

1. De Eurotop en zijn voorzitter worden bijgestaan door het secretariaat-generaal van de Raad onder gezag van de secretaris-generaal.
2. De secretaris-generaal van de Raad woont de bijeenkomsten van de Eurotop bij en neemt de maatregelen die nodig zijn voor de organisatie van de besprekingen.
3. De beveiligingsvoorschriften van de Raad zijn mutatis mutandis van toepassing op de Eurotop.

9. Wijziging van de regels

Op voorstel van de voorzitter van de Eurotop kunnen deze regels bij consensus worden gewijzigd. Hiertoe kan gebruik worden gemaakt van de schriftelijke procedure. De regels moeten met name worden aangepast indien zulks in het licht van de evolutie van het bestuur van de eurozone nodig is.

10. Aan de Eurotop gerichte correspondentie

De voor de Eurotop bestemde correspondentie wordt aan de voorzitter toegezonden op onderstaand adres:

Eurotop
Wetstraat 175
1048 Brussel
BELGIË

VERKLARING VAN DE EUROTOP VAN 26 OKTOBER 2011

1. De afgelopen drie jaar hebben wij ongekende maatregelen genomen om de gevolgen van de wereldwijde financiële crisis te bestrijden in de Europese Unie als geheel en binnen de eurozone. Wij hebben een strategie uitgewerkt die een krachtig streven naar begrotingsconsolidatie, steun aan landen in moeilijkheden en een versterking van de governance in de eurozone behelst en leidt tot méér onderlinge economische integratie en een ambitieuze agenda voor groei. Tijdens onze bijeenkomst van 21 juli hebben we een aantal belangrijke besluiten genomen. Nu de 17 lidstaten van de eurozone de maatregelen met betrekking tot de EFSF hebben bekrachtigd, kunnen wij de crisis veel krachtadiger aanpakken. Een andere belangrijke verwezenlijking is een akkoord tussen de drie instellingen over een sterk wetgevingspakket, binnen de EU-structuren, over betere economische governance. De invoering van het Europees semester heeft de wijze waarop ons begrotingsbeleid en ons economisch beleid op Europees niveau worden gecoördineerd, fundamenteel gewijzigd: alvorens nationale besluiten worden genomen, vindt thans op EU-niveau coördinatie plaats. De fundamenten van de euro blijven gezond.

2. Nieuwe maatregelen zijn geboden om het vertrouwen te herstellen. Daarom keuren wij vandaag een alomvattende reeks additionele maatregelen goed die getuigen van onze vaste wil al het nodige te doen om de huidige moeilijkheden te boven te komen en de nodige stappen te doen naar de voltooiing van onze Economische en Monetaire Unie. Het optreden van de ECB om de prijsstabiliteit in de eurozone te handhaven heeft onze volledige steun.

Houdbare overheidsfinanciën en structurele hervormingen met het oog op groei

3. De Europese Unie moet haar groei- en werkgelegenheidsperspectieven verbeteren, zoals aangegeven in de agenda voor groei waarover de Europese Raad op 23 oktober 2011 overeenstemming heeft bereikt. Wij herhalen vast van plan te zijn de landenspecifieke aanbevelingen in het kader van het eerste Europees semester uit te voeren en in de overheidsuitgaven de klemtoon te leggen op groeisectoren.

4. Alle lidstaten van de eurozone hebben het vaste voornemen hun beleid van begrotingsconsolidatie en structurele hervormingen voort te zetten. Er zal een bijzondere inspanning worden gevraagd van de lidstaten die blootstaan aan spanningen op de markt voor staatsschuldpapier.

5. Wij verwelkomen de belangrijke maatregelen die Spanje heeft genomen om zijn begrotingstekort terug te dringen, zijn banksector te herstructureren en de productenmarkt en arbeidsmarkt te hervormen, en nemen tevens met instemming kennis van de aanneming van een grondwetswijziging die een evenwichtige begroting moet garanderen. Een stringente uitvoering van de geplande begrotingsaanpassing is van cruciaal belang — ook op regionaal niveau — voor het naleven van de afspraken in het stabiliteits- en groeipact en het tot stand brengen van een sterker begrotingskader door middel van wetgeving, op lager niveau, om de grondwetswijziging volledig in werking te laten treden. Er moeten nieuwe maatregelen worden genomen om de groei te stimuleren en aldus de onaanvaardbaar hoge werkloosheid terug te dringen. Daarbij moet worden gedacht aan veranderingen in de arbeidsmarkt teneinde de flexibiliteit op het niveau van de ondernemingen en de inzetbaarheid van de beroepsbevolking te verhogen, alsook aan andere hervormingen om de concurrentiepositie te verbeteren, en met name een uitbreiding van de hervormingen in de dienstensector.

6. Wij verwelkomen Italië's plannen voor groeibevorderende structuurhervormingen en met het oog op de begrotingsconsolidatiestrategie, zoals uiteengezet in de brief aan de voorzitters van de Europese Raad en de Commissie, en vragen dat Italië dringend een ambitieus tijdschema voor deze hervormingen presenteert. We hebben lof voor de toezegging van Italië dat het uiterlijk in 2013 zijn begroting in evenwicht zal hebben en in 2014 een structureel begrotingsoverschot zal verwezenlijken, waardoor de bruto-overheidsschuld in 2014 tot 113 % van het BBP zal zijn teruggebracht, en dat medio 2012 het begrotingsevenwicht in de grondwet zal zijn verankerd.

Italië zal nu de voorgestelde structuurhervormingen doorvoeren, teneinde het concurrentievermogen te versterken door vermindering van de administratieve rompslomp, afschaffing van de minimumtarieven in de professionele dienstverlening, en verdere liberalisatie van de plaatselijke overheidsdiensten en nutsbedrijven. Wij nemen er nota van dat Italië zijn arbeidswetgeving zal hervormen, met name de ontslagregels en -procedures, en dat het voor eind 2011 de momenteel gefragmenteerde regeling inzake werkloosheidsuitkeringen zal herzien, rekening houdend met

de budgettaire vereisten. Wij nemen nota van het plan de pensioenleeftijd uiterlijk in 2026 op 67 jaar te brengen en pleiten ervoor dat voor het eind van dit jaar wordt bepaald hoe deze doelstelling zal worden verwezenlijkt.

Wij steunen het voornemen van Italië de structuurfondsprogramma's te herzien, door de projecten te herprioriteren en vooral in te zetten op onderwijs, werkgelegenheid, de digitale agenda en spoorwegen/netwerken, teneinde de voorwaarden voor sterkere groei te verbeteren en de kloof tussen de regio's te verkleinen. Wij verzoeken de Commissie een gedetailleerde evaluatie van de maatregelen te maken en de uitvoering ervan te bewaken, en vragen de Italiaanse autoriteiten tijdig alle nodige informatie voor deze evaluatie te verstrekken.

Landen met een aanpassingsprogramma

7. Eens te meer beklemtonen wij dat wij vastbesloten zijn steun te blijven verlenen aan alle landen met programma's tot zij weer markttoegang hebben verkregen, op voorwaarde dat zij deze programma's volledig uitvoeren.

8. Wat de programmalanden betreft, zijn wij verheugd over de vorderingen die Ierland maakt met de volledige uitvoering van zijn aanpassingsprogramma, dat positieve resultaten oplevert. Ook Portugal maakt goede vorderingen met zijn programma en is vastbesloten maatregelen te blijven nemen om de houdbaarheid van zijn begroting te schragen en zijn concurrentiepositie te verbeteren. Wij verzoeken beide landen hun inspanningen vol te houden, de overeengekomen doelstellingen na te leven en zich klaar te houden om alle aanvullende maatregelen te nemen die nodig zijn om die doelstellingen te halen.

9. Wij verwelkomen het besluit van de Eurogroep over de uitkering van de zesde tranche van het EU-IMF-steunprogramma voor Griekenland. Wij zien uit naar de sluiting, uiterlijk eind dit jaar, van een duurzaam en geloofwaardig nieuw EU-IMF-meerjarenprogramma.

10. De mechanismen voor de monitoring van de uitvoering van het programma van Griekenland moeten worden versterkt, zoals is gevraagd door de Griekse regering. Het programma is in handen van Griekenland en de uitvoering ervan is de taak van de Griekse autoriteiten. In het kader van dit nieuwe programma zal de Commissie, in samenwerking met de andere partners van de trojka, voor de

duur van het programma zorgen voor toezichtcapaciteit ter plaatse, onder meer door een beroep te doen op nationale deskundigen, opdat in nauwe en voortdurende samenwerking met de Griekse regering en de trojka advies en bijstand wordt verleend teneinde een tijdige en algehele uitvoering van de hervormingen te bewerkstelligen. De Commissie zal de trojka helpen om de door de Griekse regering te treffen maatregelen te toetsen aan de toezeggingen uit het programma. Deze nieuwe rol zal in het memorandum van overeenstemming worden vastgelegd. Om een efficiënte besteding van de aanzienlijke officiële leningen voor de herkapitalisatie van Griekse banken te vergemakkelijken, zal de governance van het Griekse Fonds voor financiële stabiliteit (HFSF) in overeenstemming met de Griekse regering en de trojka worden versterkt.

11. Wij scharen ons geheel achter de door de Commissie ingestelde taskforce voor technische bijstand.

12. De betrokkenheid van de particuliere sector zal van cruciaal belang zijn om de Griekse schuld houdbaar te maken. Daarom verwelkomen wij de huidige besprekingen tussen Griekenland en zijn particuliere beleggers over een oplossing voor nauwere betrokkenheid van de particuliere sector. Samen met een ambitieus hervormingsprogramma voor de Griekse economie moet die betrokkenheid ervoor zorgen dat de Griekse schuldquote afneemt, tot uiteindelijk 120 % in 2020. Te dien einde verzoeken wij Griekenland, de particuliere beleggers en alle betrokken partijen over te gaan tot vrijwillige obligatieruil met een nominale afwaardering van 50 % op de notionele Griekse schuld die in handen is van particuliere beleggers. De lidstaten van de eurozone zouden tot 30 miljard EUR bijdragen in het betrokkenheidspakket. Op die basis is de publieke sector bereid additionele programmafinanciering te verstrekken van maximaal 100 miljard EUR tot 2014, daaronder begrepen de vereiste herkapitalisatie van de Griekse banken. Het nieuwe programma moet eind 2011 worden afgesproken en de obligatieruil moet begin 2012 zijn beslag krijgen. Wij verzoeken het IMF verder bij te dragen in de financiering van het nieuwe Griekse programma.

13. Griekenland zal toekomstige kasstromen uit het Heliosproject of andere privatiseringsinkomsten, boven hetgeen reeds in het aanpassingsprogramma is vervat, gebruiken om de schuldpositie van de Helleense Republiek verder terug te dringen met maximaal 15 miljard EUR en aldus de leencapaciteit van de EFSF te herstellen.

14. Kredietverbetering zal worden gehanteerd om de kwaliteit van het onderpand te versterken, zodat Griekse banken het kunnen blijven gebruiken om toegang tot liquiditeitsverstrekking van het eurosysteem te verkrijgen.

15. Wat onze algemene benadering van de betrokkenheid van de particuliere sector bij de eurozone betreft, bevestigen wij ons besluit van 21 juli 2011 dat Griekenland een uitzonderlijke en unieke oplossing vereist.

16. Alle andere lidstaten van de eurozone bevestigen plechtig hun onwrikbare voornemen hun eigen staatsschuldverplichtingen en al hun toezeggingen inzake een houdbare begrotingspositie en structurele hervormingen volledig na te komen. De staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone steunen ten volle deze vastbeslotenheid, aangezien het waarborgen van de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel staat of valt met de geloofwaardigheid van hun engagement ten aanzien van al hun staatsschuldverplichtingen.

Stabiliteitsmechanismen

17. De herziene EFSF is thans in alle lidstaten van de eurozone bekrachtigd en de Eurogroep heeft overeenstemming bereikt over de uitvoeringsrichtsnoeren inzake interventies op de primaire en de secundaire markt, preventieve arrangementen en herkapitalisatie van banken. Hiermee is volledige uitvoering gegeven aan de besluiten die wij op 21 juli met betrekking tot de EFSF hebben genomen. Alle beschikbare instrumenten zullen op een doeltreffende manier worden ingezet om de financiële stabiliteit in de eurozone te waarborgen. Conform de uitvoeringsrichtsnoeren zullen voor nieuwe (preventieve) programma's strikte voorwaarden van toepassing zijn, in overeenstemming met de IMF-praktijk. De Commissie zal het toezicht op de betrokken lidstaten aanscherpen en op gezette tijden verslag uitbrengen bij de Eurogroep.

18. Wij zijn het erover eens dat de capaciteit van de uitgebreide EFSF zal worden aangewend om de beschikbare middelen te maximaliseren binnen het volgende raamwerk:

- het doel is markttoegang te ondersteunen voor lidstaten van de eurozone die aan druk vanuit de markt blootstaan en de behoorlijke werking van de markt voor staatsschuldpapier in de eurozone te garanderen, en tegelijkertijd de hoge kredietwaardigheid van de EFSF volledig in stand houden. Deze

- maatregelen zijn noodzakelijk om de financiële stabiliteit te waarborgen en voldoende afscherming te verschaffen teneinde besmetting te voorkomen;
- dit zal gebeuren zonder dat de garanties die deze faciliteit ondersteunen, worden verruimd en binnen het bestek van de Verdragsregels en de voorwaarden van de huidige kaderovereenkomst worden verricht in het kader van de overeengekomen instrumenten, hetgeen passende conditionaliteit en bewaking inhoudt.

19. Wij zijn het eens over twee basisopties om aan de middelen van de EFSF een hefboomwerking te geven:

- verstrekking van een kredietverbetering voor nieuwe uitgaven van schuldpapier door lidstaten, om op die manier de financieringskosten te verminderen. Het verwerven van deze risicoverzekering zou als keuzemogelijkheid aan particuliere beleggers worden aangeboden bij de aankoop van obligaties op de primaire markt;
- maximalisatie van de financieringsregelingen van de EFSF, met een bundeling van middelen met particuliere en publieke financiële instellingen en beleggers, waarvoor kan worden gezorgd door middel van „Special Purpose Vehicles”. Daardoor kan het bedrag worden verhoogd van de middelen die beschikbaar zijn voor het verschaffen van leningen, met het oog op de herkapitalisatie van banken en het aankopen van obligaties op de primaire en de secundaire markt.

20. De EFSF zal de flexibiliteit hebben gelijktijdig van deze twee opties gebruik te maken, en hen in te zetten afhankelijk van het specifieke doel dat wordt beoogd en de omstandigheden op de markt. De hefboomwerking van deze opties zal verschillen naargelang van hun specifieke kenmerken en de omstandigheden op de markt, maar zou de middelen van de EFSF kunnen vermeerderen met een factor 4 of 5.

21. Wij vragen de Eurogroep om de voorwaarden voor de uitvoering van deze regelingen in november definitief uit te werken in de vorm van richtsnoeren en overeenkomstig de door de EFSF opgestelde ontwerpvoorwaarden.

22. Een verdere verhoging van de middelen van de EFSF kan daarnaast worden gerealiseerd door nog nauwer samen te werken met het IMF. De Eurogroep, de Commissie en de EFSF zullen alle mogelijke opties bespreken.

Bankwezen

23. Wij verwelkomen het akkoord dat heden door de leden van de Europese Raad is bereikt over de herkapitalisatie en de financiering van banken (zie bijlage 2).

Coördinatie en bewaking op economisch en begrotingsgebied

24. Het pakket wetgevingsmaatregelen inzake economische governance versterkt de coördinatie en de bewaking van het economisch beleid en het begrotingsbeleid. Het pakket treedt in januari 2012 in werking en zal nauwgezet worden uitgevoerd, als onderdeel van het Europees semester. Wij dringen erop aan dat de Commissie en de Raad strak toezicht uitoefenen, onder meer door middel van collegiale toetsing, en dat de bestaande en nieuwe beschikbare instrumenten actief worden gebruikt. Wij herinneren ook aan de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het euro Plus-pact.

25. Deel uitmaken van een monetaire unie heeft verstrekkende implicaties en houdt een veel sterkere coördinatie en bewaking in om de stabiliteit en houdbaarheid van de volledige zone te waarborgen. De huidige crisis maakt duidelijk dat op dit punt een veel effectievere aanpak noodzakelijk is. Daarom zullen wij niet alleen onze crisisinstrumenten binnen de eurozone versterken, maar tevens nieuwe vorderingen maken met de integratie van het economisch beleid en het begrotingsbeleid, door de coördinatie, bewaking en discipline te versterken. Wij zullen ter ondersteuning van de werking van de muntunie het nodige beleid ontwikkelen.

26. Voortbouwend op het recentelijk aangenomen wetgevingspakket, het Europees semester en het euro Plus-pact zullen wij de volgende nieuwe maatregelen op nationaal niveau uitvoeren:

- (a) alle lidstaten van de eurozone zetten de regels van het stabiliteits- en groeipact inzake een in structureel opzicht sluitende begroting uiterlijk eind 2012 in hun nationale wetgeving om, bij voorkeur op constitutioneel of vergelijkbaar niveau;
- (b) er worden strakkere nationale begrotingskaders vastgesteld dan de richtlijn tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten eist. Meer in het bijzonder moeten de nationale begrotingen worden gebaseerd op onafhankelijke groeiprognoses;

- (c) de nationale parlementen zal worden verzocht rekening te zullen houden met op EU-niveau aangenomen aanbevelingen over de uitvoering van economisch en begrotingsbeleid;
- (d) er wordt met de Commissie en met andere lidstaten van de eurozone overlegd voordat belangrijke hervormingsplannen met betrekking tot het begrotingsbeleid of het economisch beleid worden aangenomen die overloopeffecten kunnen hebben, zodat kan worden beoordeeld wat de mogelijke gevolgen voor de volledige eurozone zijn;
- (e) de aanbevelingen van de Commissie en het bevoegde Commissielid voor de uitvoering van het stabiliteits- en groeipact zullen worden uitgevoerd.

27. Wij zijn het er tevens over eens dat scherpere monitoring en extra handhavingsmaatregelen in de volgende vorm gewettigd zijn:

- (a) in het geval van lidstaten van de eurozone tegen welke een buitensporigtekortprocedure loopt, zullen de Commissie en de Raad de ontwerpbegrotingen van de lidstaten kunnen bestuderen en daarover advies kunnen uitbrengen voordat de bevoegde nationale parlementen die begrotingen vaststellen. Voorts zal de Commissie de uitvoering van de begroting bewaken en, indien nodig, in de loop van het begrotingsjaar wijzigingen kunnen voorstellen;
- (b) in het geval van haperende uitvoering van een aanpassingsprogramma zal worden gezorgd voor een scherpere monitoring en coördinatie van de uitvoering van het programma.

28. Wij zien uit naar het komende voorstel van de Commissie over scherpere monitoring, dat op grond van artikel 136 van het VWEU aan de Raad en het Europees Parlement zal worden voorgelegd. In dit verband verwelkomen wij het voornemen van de Commissie om, in de Commissie, de rol van het bevoegde Commissielid te versterken wat betreft nauwer toezicht en aanvullende handhaving.

29. Wij zullen de economische pijler van de Economische en Monetaire Unie verder versterken en het macro- en micro-economisch beleid beter coördineren. Op basis van het euro Plus-pact zullen wij het concurrentievermogen verbeteren en aldus voor meer convergentie van het beleid zorgen om groei en werkgelegenheid te bevorderen. Pragmatische coördinatie van het belastingbeleid in de eurozone is een essentieel onderdeel van een strakkere coördinatie van het economisch beleid ter ondersteuning van het proces van begrotingsconsolidatie

en de economische groei. Op basis van voorstellen van de Commissie wordt wetgeving opgesteld op het gebied van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en een heffing op financiële transacties.

Governancestructuur van de eurozone

30. Teneinde de huidige uitdagingen effectiever aan te pakken en tot nauwere integratie te komen, moet de governancestructuur van de eurozone worden versterkt, met dien verstande dat de integriteit van de gehele Europese Unie behouden blijft.

31. Daartoe zullen wij op geregelde tijdstippen — ten minste tweemaal per jaar — bijeenkomen op ons niveau, in een Eurotop, om strategische richtsnoeren voor het economisch en budgettair beleid in de eurozone te geven. Zodoende zullen de lidstaten in hun nationaal beleid beter rekening kunnen houden met de eurozone-dimensie.

32. De Eurogroep blijft samen met de Commissie en de ECB het hart van het dagelijks bestuur van de eurozone. De groep zal een centrale rol spelen bij de uitvoering van het Europees semester door de lidstaten van de eurozone. De Eurogroep zal kunnen steunen op een sterkere voorbereidende structuur.

33. Nadere regelingen ter zake zijn te vinden in bijlage 1.

Verdere integratie

34. De euro staat centraal in het Europese project. Wij zullen de economische unie even sterk maken als de monetaire unie.

35. Wij verzoeken de voorzitter van de Europese Raad om in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Eurogroep te bepalen welke initiatieven mogelijk zijn om dat doel te bereiken. De aandacht zal in de eerste plaats uitgaan naar een sterkere economische convergentie in de eurozone, een strakkere begrotingsdiscipline en een nauwere economische unie, inclusief naar de mogelijkheid om beperkte verdragswijzigingen door te voeren. In december 2011 zal een eerste tussentijds verslag worden ingediend, met het oog op een akkoord over de eerste richtsnoeren. Dat verslag zal een routekaart voor

de uitvoering van deze maatregelen bevatten, met volledige eerbiediging van de respectieve bevoegdheden van de instellingen. Een verslag over de uitvoering van de afgesproken maatregelen zal voor maart 2012 worden voltooid.

Bijlage 1

Tien maatregelen ter verbetering van de governance van de eurozone

Er is behoefte aan een sterkere coördinatie van en toezicht op het economisch beleid in de eurozone, teneinde de besluitvorming efficiënter en de communicatie consistentere te maken. Daartoe worden de volgende tien maatregelen genomen, waarbij de integriteit van de gehele EU volledig geëerbiedigd wordt.

1. Er zullen op geregelde tijdstippen bijeenkomsten van de Eurotop worden belegd, waar de staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone en de Commissievoorzitter zullen vergaderen. Deze bijeenkomsten zullen ten minste twee keer per jaar plaatsvinden, op cruciale tijdstippen in de jaarcyclus van economische governance; deze bijeenkomsten zullen indien mogelijk na de bijeenkomsten van de Europese Raad plaatsvinden. De voorzitter van de Eurotop kan indien nodig nog meer bijeenkomsten beleggen. Tijdens de Eurotopbijeenkomsten zullen de strategische richtsnoeren voor het economisch beleid, voor een beter concurrentievermogen en voor meer convergentie in de eurozone worden vastgesteld. De voorzitter van de Eurotop zal in nauwe samenwerking met de Commissievoorzitter de Eurotop voorbereiden.
2. De voorzitter van de Eurotop zal gelijktijdig met de verkiezing van de voorzitter van de Europese Raad en voor dezelfde ambtstermijn worden aangewezen door de staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone. In afwachting van de volgende dergelijke verkiezing zal de Eurotop worden voorgezeten door de huidige voorzitter van de Europese Raad.

3. De voorzitter van de Eurotop zal de lidstaten die geen lid zijn van de eurozone, nauwgezet informeren over de voorbereiding en de resultaten van de topbijeenkomsten. De voorzitter zal ook het Europees Parlement in kennis stellen van de resultaten van die bijeenkomsten.

4. Zoals nu al het geval is, zal de Eurogroep zorgen voor steeds nauwere coördinatie van het economisch beleid en bevordering van financiële stabiliteit. Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden waarover de EU-instellingen ter zake beschikken, ijvert de Eurogroep voor een strakker toezicht op het economisch beleid en het begrotingsbeleid van de lidstaten van de eurozone. De Eurogroep bereidt tevens de Eurotopbijeenkomsten voor en draagt zorg voor de follow-up.

5. De voorzitter van de Eurogroep wordt verkozen conform Protocol nr. 14 bij de Verdragen. Of de voorzitter moet worden verkozen uit de leden van de Eurogroep dan wel voltijds deze functie zal uitoefenen in Brussel, is een beslissing die zal worden genomen bij het verstrijken van de ambtstermijn van de huidige voorzitter. De voorzitter van de Eurotop zal worden geraadpleegd over het werkprogramma van de Eurogroep en kan de voorzitter van de Eurogroep verzoeken een bijeenkomst van de Eurogroep te beleggen, met name om de Eurotop voor te bereiden of te zorgen voor de voortgangsbewaking van de tijdens de top gegeven richtsnoeren. Er zullen duidelijk afgebakende verantwoordelijkheden voor de Eurotop, de Eurogroep en de voorbereidende instanties, alsmede duidelijke voorschriften inzake verslaglegging worden vastgesteld.

6. De voorzitter van de Eurotop voert regelmatig en ten minste eenmaal per maand overleg met de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Eurogroep. De president van de ECB kan worden uitgenodigd om deel te nemen. De voorzitters van de toezichthoudende instanties en de CEO van de EFSF/de directeur van het ESM kunnen op ad-hocbasis worden uitgenodigd.

7. Ook in de toekomst zal het voorbereidend werk worden verricht door de Eurogroepwerkgroep (EWG), voornamelijk op basis van deskundig advies van de Commissie. De EWG bereidt ook de bijeenkomsten van de Eurogroep voor. Aan de groep zou een uit plaatsvervaarders/vertegenwoordigers van de ministers van Financiën bestaande subgroep met een permanent karakter moeten worden toegevoegd die vaker bijeenkomt en die werkt onder het gezag van de voorzitter van de EWG.

8. De EWG zal worden voorgezeten door een voltijdse voorzitter in Brussel. In beginsel wordt hij gelijktijdig met de voorzitter van het Economisch en Financieel Comité verkozen.

9. De bestaande administratieve structuren (namelijk het secretariaat-generaal van de Raad en het secretariaat van het Economisch en Financieel Comité) zullen worden versterkt en op goed gecoördineerde wijze samenwerken om onder leiding van de voorzitter van het Economisch en Financieel Comité/de EWG adequate ondersteuning te bieden aan de voorzitter van de Eurotop en de voorzitter van de Eurogroep. Indien nodig zal op ad-hocbasis een beroep worden gedaan op externe deskundigen.

10. Er zal worden voorzien in duidelijke voorschriften en mechanismen om de communicatie te verbeteren en consistentener te maken. De voorzitter van de Eurotop en de voorzitter van de Eurogroep dragen in dat verband een speciale verantwoordelijkheid. De voorzitter van de Eurotop zal samen met de voorzitter van de Commissie verantwoordelijk zijn voor het mededelen van de besluiten van de Eurotop en van de Eurogroep, en de voorzitter van de Eurogroep zal samen met het Commissielid voor Economische en Monetaire Zaken verantwoordelijk zijn voor het mededelen van de besluiten van de Eurogroep.

Bijlage 2

Consensus over het bankenpakket

1. Maatregelen om het vertrouwen in de bankensector te herstellen (bankenpakket) dringen zich op en zijn nodig in de context van de versterking van het prudentieel toezicht op de bankensector van de EU. Deze maatregelen moeten gericht zijn op het volgende:

- (a) De noodzaak de middellangetermijnfinanciering van de banken te verzekeren, teneinde kredietschaarste te voorkomen en de doorstroming van kredieten naar de reële economie veilig te stellen, en de maatregelen daartoe te coördineren.

- (b) De noodzaak de kwaliteit en de kwantiteit van het kapitaal van banken te verhogen om schokken te kunnen opvangen, en op betrouwbare, geharmoniseerde wijze aan te tonen dat dit gebeurd is.

Termijnfinanciering

2. Garanties voor bankverplichtingen zouden nodig zijn om de banken directer te ondersteunen bij de toegang tot termijnfinanciering (kortetermijnfinanciering is beschikbaar bij de ECB en de respectieve nationale centrale banken), waar passend. Dit is ook een essentieel onderdeel van de strategie om „deleveraging” te beperken.
3. Een loutere herhaling van de ervaring van 2008 met volledige nationale vrijheid in het opzetten van liquiditeitsstelsels zal bij de huidige markt wellicht geen bevredigende oplossing vormen. Daarom is er een echt gecoördineerde aanpak op EU-niveau nodig inzake instapcriteria, prijszetting en voorwaarden. De Commissie moet dringend, samen met de EBA, de EIB en de ECB, onderzoeken welke opties er zijn voor het bereiken van deze doelstelling, en verslag uitbrengen aan het EFC.

Kapitalisatie van de banken

4. Kapitaalstreefcijfer: Er bestaat ruime overeenstemming om een significant hogere kapitaalratio van 9 % van het meest kwaliteitsvolle kapitaal te eisen en rekening houdend met de waardering tegen marktwaarde van risicoposities in staatsschuld, beide per 30 september 2011, een tijdelijke buffer aan te leggen, hetgeen gezien de uitzonderlijke omstandigheden gerechtvaardigd is. Dit kwantitatieve kapitaalstreefcijfer moet op 30 juni 2012 gehaald zijn, op basis van plannen die worden overeengekomen met de nationale toezichthouders en worden gecoördineerd door de EBA. Deze prudente waardering zal geen gevolgen hebben voor de desbetreffende financiële-rapportagevoorschriften. De nationale toezichthoudende autoriteiten moeten er, onder auspiciën van de EBA, over waken dat de plannen van de banken ter versterking van het kapitaal niet leiden tot buitensporige „deleveraging”, en dat de kredietstromen naar de reële economie behouden blijven, alsook rekening houden met de huidige niveaus van blootstelling van de groep, inclusief haar dochterondernemingen in alle lidstaten, zich bewust van de noodzaak te grote druk op de kredietverstrekking in gastlanden of op markten voor staatsschuldpapier te voorkomen.

5. Financiering van de kapitaalverhoging: De banken moeten allereerst particuliere kapitaalbronnen aanspreken, ook door herschikking en conversie van schuld in eigen vermogen. Zolang deze doelstelling niet is gehaald, moeten de banken aan beperkingen worden onderworpen wat betreft het uitkeren van dividenden en bonussen. Zo nodig moeten de nationale regeringen voor ondersteuning zorgen, en als deze niet beschikbaar is, moet de herkapitalisatie worden gefinancierd via een lening van de EFSF in het geval van landen van de eurozone.

Staatssteun

6. Voor elke vorm van publieke ondersteuning, hetzij nationaal hetzij op EU-niveau, zullen de voorwaarden gelden van het bestaande speciale crisis kader voor staatssteun, waarvan de Commissie heeft aangegeven dat het, gezien het systeemkarakter van de crisis, zal worden toegepast met de nodige proportionaliteit.

EUROPESE RAAD — 18-19 OKTOBER 2012

CONCLUSIES

De Europese Raad heeft vandaag herhaald vastberaden te kiezen voor doortastende maatregelen om de spanningen op de financiële markten aan te pakken, het vertrouwen te herstellen en groei en werkgelegenheid te stimuleren.

Hij heeft de uitvoering van het pact voor groei en banen grondig geëvalueerd. Hij heeft zich ingenomen getoond met de vorderingen die tot nu toe zijn gemaakt, maar heeft tevens gevraagd onverwijld, vastberaden en resultaatgericht actie te ondernemen met het oog op de volledige en spoedige uitvoering van het pact.

Naar aanleiding van de presentatie van het tussentijds verslag over de EMU, heeft de Europese Raad opgeroepen prioritair verder te werken aan de voorstellen betreffende het gemeenschappelijk toezichtmechanisme zodat er voor 1 januari 2013 een akkoord kan worden bereikt over het wetgevingskader, en hij heeft overeenstemming bereikt over een aantal richtsnoeren met dat doel. Hij heeft tevens nota genomen van een aantal kwesties in verband met de geïntegreerde kaders voor begrotings- en economisch beleid en met democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht, die verder moeten worden besproken. Hij was het erover eens dat het proces naar een diepere Economische en Monetaire Unie moet aanknopen bij het institutioneel en juridisch kader van de EU en gekenmerkt moet worden door openheid en transparantie ten aanzien van niet tot de eurozone behorende lidstaten en door eerbiediging van de integriteit van de interne markt. Hij zag uit naar een specifieke, aan een tijdpad gebonden routekaart die tijdens zijn bijeenkomst van december 2012 zal worden gepresenteerd, teneinde vorderingen te maken met betrekking tot alle essentiële bouwstenen waarop een echte EMU moet rusten.

De Europese Raad heeft de betrekkingen met de strategische partners van de EU besproken en conclusies over Syrië, Iran en Mali aangenomen.

I. ECONOMISCH BELEID

1. De Europese economie wordt met lastige uitdagingen geconfronteerd. Daarom is het voor de Europese Unie van cruciaal belang alles in het werk te stellen om snel uitvoering te geven aan de maatregelen die de afgelopen maanden zijn overeengekomen om de groei, de investeringen en de werkgelegenheid te doen aantrekken, het vertrouwen te herstellen en de concurrentiepositie van Europa te verbeteren als plaats om te produceren en te investeren.

Pact voor groei en banen

2. De Europese Raad blijft vastbesloten groei en banen te stimuleren in het kader van de Europa 2020-strategie. Het in juni laatstleden overeengekomen pact voor groei en banen vormt het algemene kader voor actie op het niveau van de lidstaten, de eurozone en de Unie, waarbij alle hefboomen, instrumenten en beleidsvormen worden ingezet. Alle daarin gemaakte afspraken moeten spoedig en onverkort worden nagekomen. Er is al aanzienlijke vooruitgang geboekt, zoals blijkt uit de brief van de voorzitter van de Europese Raad d.d. 8 oktober 2012 en uit de verslagen van het voorzitterschap en de Commissie. Op bepaalde gebieden zijn evenwel grotere inspanningen vereist, zoals hierna wordt weergegeven.

- (a) Investeren in groei: er wordt aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de uitvoering van het financieringspakket van 120 miljard EUR van het pact. Met name zal de EIB in de komende weken naar verwachting besluiten haar kapitaal met 10 miljard EUR te verhogen om haar kapitaalbasis te versterken en haar totale kredietverleningscapaciteit met 60 miljard EUR te verhogen. Dit zou in de komende drie jaar tot 180 miljard EUR opleveren voor extra investeringen. Er worden stappen ondernomen om ervoor te zorgen dat de 55 miljard EUR uit de structuurfondsen snel en doeltreffend worden ingezet. De Commissie zal de lidstaten blijven helpen bij de herprogrammering van de structuurfondsen, zodat deze meer worden toegespitst op groei en werkgelegenheid. Het waarborgen van een eerlijke toegang tot financiering voor alle lidstaten verdient passende aandacht. De proeffase voor projectobligaties wordt uitgevoerd: voor 100 miljoen EUR is reeds machtiging verleend en de overige 130 miljoen EUR wordt begin volgend jaar ingezet, hetgeen in de proeffase in totaal tot 4,5 miljard EUR aan investeringen zou moeten genereren. De Europese Raad zal in november een buitengewone bijeenkomst

beleggen om een akkoord te bereiken over het volgende meerjarig financieel kader zodat dit nog dit jaar kan worden vastgesteld. De Europese Raad wijst erop dat verschillende groeivriendelijke strategieën voor begrotingsconsolidatie nodig zijn, en ziet uit naar het verslag van de Commissie over de kwaliteit van de overheidsuitgaven en de mogelijkheden voor actie binnen de grenzen van de EU- en de nationale begrotingskaders.

- (b) De eengemaakte markt verdiepen: er is vooruitgang geboekt inzake het eerste wetgevingspakket eengemaakte markt, maar er moet nog meer worden gedaan om de werkzaamheden met betrekking tot de ter tafel liggende voorstellen over onder meer jaarrekeningen, beroepskwalificaties, overheidsopdrachten en durfkapitaalfondsen af te ronden. In de nieuwe mededeling van de Commissie over het tweede wetgevingspakket eengemaakte markt worden twaalf nieuwe belangrijke maatregelen genoemd die sterk moeten bijdragen tot duurzame groei, werkgelegenheid en sociale cohesie in Europa. De Europese Raad is ingenomen met het voornemen van de Commissie om alle belangrijke voorstellen van het tweede wetgevingspakket eengemaakte markt in het voorjaar van 2013 in te dienen en vraagt deze met spoed te bespreken zodat zij voor het einde van de lopende parlementaire zittingsperiode kunnen worden vastgesteld. Het is ook van belang dat dringend actie wordt ondernomen conform de Commissiemededelingen over de uitvoering van de dienstenrichtlijn en over het bestuur van de eengemaakte markt.
- (c) Verbindingen voor Europa: de toekomstige financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen zal een belangrijk instrument vormen ter stimulering van groei door investeringen in vervoers-, energie- en ICT-verbindingen. Op het gebied van vervoer zijn het wegnemen van belemmeringen van regelgevende aard en knelpunten alsmede het aanleggen van ontbrekende grensoverschrijdende verbindingen essentieel voor een efficiënte werking van de eengemaakte markt en voor de bevordering van concurrentiekracht en groei. Digitale technologieën en infrastructuren zijn daarbij eveneens een essentiële voorwaarde. Eraan herinnerend dat de interne energiemarkt volgens de afgesproken termijnen in 2014 moet zijn voltooid en dat geen enkele lidstaat na 2015 afgesneden mag blijven van de Europese gas- en elektriciteitsnetten, vraagt de Europese Raad dat spoedig overeenstemming wordt bereikt over het voorstel inzake trans-Europese energienetwerken en ziet hij uit naar de mededeling en het actieplan van de Commissie om de bestaande uitdagingen aan te pakken.

- (d) De totstandbrenging van een volledig functionerende digitale eengemaakte markt in 2015: dit zou in de periode tot 2020 een extra groei van 4 % kunnen opleveren. De Europese Raad roept er derhalve toe op meer vaart te zetten achter de werkzaamheden betreffende de voorstellen inzake de e-handtekening en het collectief beheer van rechten en ziet uit naar de komende voorstellen ter vermindering van de kosten voor de toepassing van een hogesnelheidsbreedband en inzake e-facturering. De komende tussentijdse evaluatie van de digitale agenda dient te worden aangegrepen om te bepalen op welke gebieden extra inspanningen vereist zijn. Het auteursrechtensysteem in Europa dient te worden gemoderniseerd om de toegang tot inhoud gemakkelijker te maken en tegelijk intellectuele-eigendomsrechten te handhaven en creativiteit en culturele verscheidenheid te stimuleren.
- (e) Bevorderen van onderzoek en innovatie: het is van belang ervoor te zorgen dat onderzoek en innovatie concurrentiewinst opleveren. De Europese Raad vraagt dat snel vooruitgang wordt geboekt met de voorgestelde nieuwe programma's voor onderzoek en innovatie (Horizon 2020) en voor het concurrentievermogen van ondernemingen en kmo's (Cosme); hij wijst daarbij op het belang van topniveau in het onderzoeks- en innovatiebeleid van de EU, waarbij een ruime toegang voor deelnemers in alle lidstaten moet worden bevorderd. De Europese Raad memoreert dat de Europese onderzoeksruimte eind 2014 voltooid moet zijn en benadrukt het belang van een geïntegreerde aanpak van cruciale ontsluitende technologieën.
- (f) Verbetering van het concurrentievermogen van de industrie: in de mededeling van de Commissie over een nieuw industriebeleid van de Unie wordt onderstreept dat een geïntegreerde aanpak moet worden ontwikkeld om het industriële concurrentievermogen te versterken teneinde groei en werkgelegenheid te ondersteunen, en dat daarbij de energie- en de hulpbronnefficiëntie moeten worden verbeterd. Het is voor het Europese bedrijfsleven van bijzonder belang dat het zijn technologische voorsprong handhaaft en vergroot en investeringen in nieuwe sleuteltechnologieën faciliteert in de vroegste stadia en voor activiteiten die dicht bij de markt staan.
- (g) Het juiste regelgevingskader voor groei creëren: het is met name van belang dat de algehele regeldruk op Unie- en nationaal niveau wordt vermindert, waarbij concrete aandacht moet uitgaan naar kleine, middelgrote en

micro-ondernemingen, onder meer door de toegang tot financiering voor hen te vergemakkelijken. De Europese Raad ziet uit naar de mededeling van de Commissie, die in december wordt verwacht en waarin de balans van de vooruitgang wordt opgemaakt en wordt aangegeven welke nieuwe maatregelen voor het einde van de huidige parlementaire zittingsperiode moeten worden genomen, zoals in verband met de tien wetteksten die voor het midden- en kleinbedrijf de zwaarste lasten veroorzaken. De Europese Raad houdt er rekening mee dat het bevorderen van concurrentievermogen, duurzame groei en werkgelegenheid een bijzondere prioriteit is, en is verheugd over het voornemen van de Commissie om een aantal voorstellen in te trekken en na te gaan of er wellicht gebieden zijn waar de regeldruk kan worden verlicht.

- (h) Een op groei gericht fiscaal beleid ontwikkelen: er moet voortgang worden gemaakt met de werkzaamheden en de besprekingen inzake de voorstellen betreffende energiebelasting, betreffende een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en betreffende de herziening van de richtlijn belastingheffing op spaargelden; ook moet snel overeenstemming worden bereikt over de onderhandelingsrichtsnoeren voor overeenkomsten met derde landen inzake spaarbelasting. De Europese Raad ziet uit naar de mededeling van de Commissie inzake goed bestuur met betrekking tot belastingparadijzen en agressieve fiscale planning, die vóór het einde van het jaar wordt verwacht. De Europese Raad neemt nota van de verzoeken van een aantal lidstaten om nauwere samenwerking wat betreft een belasting op financiële transacties, die de Commissie spoedig wil bestuderen met het oog op het indienen van haar voorstel zodra aan de voorwaarden is voldaan.
- (i) Stimuleren van werkgelegenheid en sociale insluiting: de werkzaamheden op dit gebied blijven een prioriteit van het allergrootste belang. De Raad wordt verzocht zijn werkzaamheden betreffende de verschillende elementen van het werkgelegenheidspakket voort te zetten en ervoor te zorgen dat snel vooruitgang wordt geboekt met het voorstel inzake de verwerving en het behoud van grensoverschrijdende pensioenrechten voor EU-werknemers en met het voorstel betreffende de handhaving van de richtlijn gedetacheerde werknemers. De Europese Raad ziet uit naar de komende mededeling over onderwijs en vaardigheden en naar het werkgelegenheidspakket voor

jongeren, dat onder meer de ontwikkeling van initiatieven inzake jongerengaranties, hoogwaardige stages en beroepsopleidingen voor jongeren omvat, en gericht is op de verbetering van hun mobiliteit. Arbeidsmobiliteit binnen de EU dient te worden vergemakkelijkt. De Europese Raad benadrukt dat het vacatureportaal Eures verder moet worden ontwikkeld, en dat de betrokkenheid van de diensten voor arbeidsvoorziening in alle lidstaten moet worden vergroot en verbreed. Bij het aanpakken van de jeugdwerkloosheid is een belangrijke rol weggelegd voor de beroepsopleidingsprogramma's van de lidstaten. Het is tevens van belang het reactiveren van oudere werknemers te bevorderen. De lidstaten moeten hun inspanningen voor het aanpakken van de sociale gevolgen van de crisis en het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting opvoeren, conform de doelstellingen van de Europa 2020-strategie.

- (j) Uitvoeren van de Europa 2020-strategie: de Europese Raad memoreert dat de landenspecifieke aanbevelingen voor 2012 vastberaden moeten worden uitgevoerd. Hij verzoekt het voorzitterschap met een „syntheseverslag” te komen betreffende de lering die is getrokken uit het Europees semester 2012 en vraagt dat voor de exercitie 2013 een aantal verbeteringen worden aangebracht — meer nadruk op specifieke aansturing en uitvoering; nieuwe modaliteiten om het ownership van de lidstaten in het proces te vergroten, met name via een diepgaander en meer permanente dialoog; het opbouwen van een partnerschap met het Europees Parlement, de nationale parlementen en de sociale partners; en een betere afstemming tussen de werkzaamheden van de betrokken Raadsformaties. De Europese Raad onderstreept dat het Europees semester 2013 grondig moet worden voorbereid en ziet uit naar de spoedige indiening, eind november, van de jaarlijkse groeianalyse van de Commissie en het waarschuwingsmechanismeverslag; ook verzoekt hij het aanstaande voorzitterschap een routekaart voor de organisatie van de werkzaamheden voor het Europees semester 2013 in te dienen.
- (k) Het potentieel van de handel benutten: de Europese Raad benadrukt dat een ambitieuze handelsagenda op de middellange termijn zou kunnen leiden tot een totale toename van de groei met 2 % en de creatie van meer dan 2 miljoen banen, en herhaalt dat de EU vastbesloten is de vrije, open en eerlijke handel te bevorderen en tegelijk haar belangen in een geest van wederkerigheid en tot wederzijds voordeel te verdedigen. De Europese Raad vraagt in die zin dat overeenstemming wordt bereikt over de onderhandelingsrichtsnoeren

voor een vrijhandelsovereenkomst met Japan, zodat de onderhandelingen in de komende maanden van start kunnen gaan, en dat de onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst met Canada en met Singapore in de komende maanden worden afgerond. Hij ziet uit naar het eindrapport van de EU-VS-groep op hoog niveau en zegt toe ernaar te zullen streven dat in 2013 onderhandelingen van start gaan over een uitgebreide trans-Atlantische overeenkomst inzake handel en investeringen. Hij zal in februari 2013 meer in detail terugkomen op de betrekkingen tussen de EU en de VS en op de bijdrage die handel kan leveren aan de agenda voor groei. Hij roept er tevens toe op vorderingen te maken bij het openen of voortzetten van onderhandelingen over diepe en brede vrijhandelsovereenkomsten met de buurlanden van de EU die daar gereed voor zijn. Het Commissievoorstel over toegang tot de markten voor overheidsopdrachten in derde landen moet snel worden behandeld.

Voltooiing van de EMU

3. De Economische en Monetaire Unie moet, gezien de fundamentele uitdagingen waarvoor zij staat, worden versterkt om economisch en sociaal welzijn, alsmede stabiliteit en duurzame welvaart te garanderen.
4. Naar aanleiding van het door de voorzitter van de Europese Raad in nauwe samenwerking met de voorzitters van de Commissie en van de Eurogroep en de president van de Europese Centrale Bank (ECB) gepresenteerde tussentijdse verslag, zal met de lidstaten en het Europees Parlement voort informeel overleg worden gepleegd over de diverse kwesties waarop moet worden ingegaan. De Europese Raad ziet uit naar een specifieke, aan een tijdpad gebonden routekaart die tijdens zijn bijeenkomst van december 2012 zal worden gepresenteerd, ten einde vorderingen te maken met betrekking tot alle essentiële bouwstenen voor een echte EMU.
5. Het proces naar een diepere Economische en Monetaire Unie moet aanknopen bij het institutioneel en juridisch kader van de EU en gekenmerkt worden door openheid en transparantie ten aanzien van de lidstaten die de gemeenschappelijke munt niet hebben aangenomen, en door inachtneming van de integriteit van de eengemaakte markt. Het eindverslag en de routekaart dienen concrete voorstellen te bevatten over de wijze waarop dit moet worden verwezenlijkt.

Geïntegreerd financieel kader

6. Wij moeten streven naar een geïntegreerd financieel kader, dat zo veel mogelijk openstaat voor alle lidstaten die willen deelnemen. De Europese Raad verzoekt in dit verband de wetgevers prioriteit te geven aan de voortgang van de werkzaamheden betreffende de wetgevingsvoorstellen over het gemeenschappelijk toezichtmechanisme, teneinde vóór 1 januari 2013 een wetgevingskader overeen te komen. De werkzaamheden ten aanzien van de concrete uitvoering zullen in de loop van 2013 plaatsvinden. In dit verband is het van essentieel belang de integriteit van de eengemaakte markt ten volle in acht te nemen.

7. Er moet een duidelijke scheiding komen tussen de monetairbeidsfunctie van de ECB en haar toezichtfunctie, alsmede voor een correcte behandeling en vertegenwoordiging van zowel de eurozonelidstaten als de overige lidstaten die aan het gemeenschappelijk toezichtmechanisme deelnemen. Verantwoording wordt afgelegd op hetzelfde niveau als waar de besluiten worden genomen en uitgevoerd. Het gemeenschappelijk toezichtmechanisme zal berusten op de hoogste normen voor banktoezicht en de ECB zal op gedifferentieerde wijze rechtstreeks toezicht kunnen houden. Zij zal daarnaast de in de wetgeving verleende bevoegdheden effectief kunnen uitoefenen zodra die wetgeving in werking treedt. Daarnaast is het van het grootste belang dat er één „rule book” wordt opgesteld om het gecentraliseerde toezicht te schragen.

8. Het is van belang ervoor te zorgen dat voor de lidstaten die aan het gemeenschappelijk toezichtmechanisme deelnemen, dezelfde regels gelden als voor de lidstaten die er niet aan deelnemen, alsook dat de integriteit van de eengemaakte markt in financiële diensten ten volle in acht wordt genomen. Een aanvaardbare en evenwichtige oplossing is nodig voor veranderingen in de overeenkomstig de verordening inzake de Europese Bankautoriteit (EBA) te volgen stemregeling en besluitvormingsprocedure, rekening houdend met mogelijke ontwikkelingen in de deelname aan het gemeenschappelijk toezichtmechanisme, om binnen de eengemaakte markt een niet-discriminerende en effectieve besluitvorming te waarborgen. De EBA dient op die grondslag haar huidige bevoegdheden en verantwoordelijkheden te behouden.

9. De Europese Raad vraagt dat spoedig bepalingen worden aangenomen inzake de harmonisatie van nationale afwikkelings- en depositogarantiesystemen,

op basis van de wetgevingsvoorstellen van de Commissie over herstel en afwikkeling van banken en over nationale depositogarantiestelsels. De Europese Raad vraagt tevens dat snel één rule book wordt vastgesteld en dat voor het einde van dit jaar overeenstemming wordt bereikt over de voorstellen inzake kapitaalvereisten voor banken (VKV/RKV IV).

10. In al deze aangelegenheden moet worden gezorgd voor een eerlijk evenwicht tussen landen van herkomst en landen van ontvangst.

11. De Europese Raad neemt nota van het voornemen van de Commissie om één afwikkelingsmechanisme voor te stellen voor de lidstaten die aan het gemeenschappelijk toezichtmechanisme deelnemen, zodra de richtlijnvoorstellen inzake herstel en afwikkeling en inzake depositogarantiestelsels zijn aangenomen.

12. De Eurogroep zal de precieze operationele criteria opstellen voor directe herkapitalisatie van banken via het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), met volledige inachtneming van de verklaring van 29 juni 2012 van de top van de eurozone. Het is van absoluut belang dat de vicieuze cirkel tussen banken en staten wordt doorbroken. Zodra er één centraal doeltreffend toezichtmechanisme is gevestigd, waarbij de ECB betrokken is, zou het ESM voor banken in de eurozone op basis van reguliere besluitneming over de mogelijkheid beschikken banken direct te herkapitaliseren.

Geïntegreerde kaders voor begrotings- en economisch beleid, democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht

13. De Europese Raad verzoekt de wetgevers een akkoord te bereiken met het oog op de vaststelling van het „two-pack” uiterlijk eind 2012. Het betreft een hoeksteen van de wetgeving die noodzakelijk is voor de versterking van het nieuwe economische bestuur in de EU, alsmede van het versterkte stabiliteits- en groeipact, het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur, en het „six-pack”. Hij roept de nationale autoriteiten en de Europese instellingen tevens op deze onverkort uit te voeren overeenkomstig hun in de EU-Verdragen vastgelegde rol. Met betrekking tot het lopende regelgevende werk in de EU-banksector neemt de Europese Raad nota van de voorstellen van de Deskundigengroep op hoog niveau over de structuur van de EU-banksector die de Commissie momenteel aan het bestuderen is, met inbegrip van de mogelijke gevolgen van deze voorstellen voor het streven naar een stabiel, efficiënt bankstelsel.

14. Een geïntegreerd begrotingskader maakt deel uit van een Economische en Monetaire Unie. In dat verband zullen verdere mechanismen, onder meer een passende begrotingscapaciteit, onderzocht worden voor de eurozone. Dit onderzoek zal los staan van de voorbereiding van het volgende meerjarig financieel kader.

15. De vlotte werking van de EMU vergt sterkere en duurzame economische groei, werkgelegenheid en sociale cohesie, en vereist intensievere coördinatie, convergentie en handhaving van het economisch beleid. Derhalve zal de idee van individuele contractuele afspraken tussen lidstaten van de eurozone en de EU-instellingen over de hervormingen waartoe zij zich verbinden en over de uitvoering ervan, verder worden onderzocht. Die afspraken kunnen worden gekoppeld aan de hervormingen die zijn genoemd in de landenspecifieke aanbevelingen die de Raad heeft aangenomen, en kunnen voortbouwen op EU-procedures.

16. Het bestuur binnen de eurozone moet verder worden verbeterd op basis van het VSCB en rekening houdend met de verklaring van de top van de eurozone van 26 oktober 2011. De deelnemende lidstaten moeten nagaan hoe kan worden gewaarborgd dat alle geplande grote hervormingen van het economisch beleid vooraf worden besproken en in voorkomend geval gecoördineerd worden in het kader van het economisch bestuur van de EU, overeenkomstig artikel 11 van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur. De staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone zullen voor hun bijeenkomsten procedureregels vaststellen.

17. Er moet worden gezorgd voor sterke mechanismen voor democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht. Een belangrijk leidend beginsel daarbij is dat democratische controle en verantwoordingsplicht moeten worden uitgeoefend op hetzelfde niveau als waarop de besluiten worden genomen en uitgevoerd. In deze geest moet worden nagegaan hoe bewerkstelligd kan worden dat in het kader van het Europees semester wordt gedebatteerd in het Europees Parlement en in de nationale parlementen. In dit verband neemt de Europese Raad nota van het voorstellen van de lidstaten die partij zijn bij het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur om de mate van samenwerking tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement te verbeteren, op basis van artikel 13 van dat Verdrag en protocol I bij het VWEU.

II. STRATEGISCHE PARTNERS

18. De Europese Raad heeft van gedachten gewisseld over de betrekkingen van de EU met haar strategische partners. Hij heeft gevraagd de in september 2010 overeengekomen interne afspraken om de externe betrekkingen van de Unie te verbeteren, onverkort uit te voeren.

III. OVERIGE PUNTEN

19. De Europese Raad is ontzet over de verslechtering van de situatie in Syrië. Hij onderschrijft de door de Raad op 15 oktober aangenomen conclusies en de bijkomende beperkende maatregelen tegen het Syrische bewind en zijn medestanders. Hij staat ten volle achter de inspanningen van de heer Lakhdar Brahimi om een politieke oplossing voor de Syrische crisis te vinden. Alle voornaamste spelers, met name die in de regio en alle leden van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, moeten hun verantwoordelijkheid opnemen en de inspanningen van de gemeenschappelijke vertegenwoordiger steunen. De EU zal nauw en uitgebreid met de internationale partners samenwerken om te zorgen voor snelle steun aan Syrië zodra de transitie zich voltrekt. De EU zal ook meer steun bieden voor de capaciteitsopbouw van het maatschappelijk middenveld met het oog op de deelname ervan aan een toekomstig Syrië. Alle oppositiegroepen moeten het eens worden over een reeks gedeelde beginselen voor het verwezenlijken van een inclusieve, ordelijke en vreedzame overgang in Syrië.

De Europese Raad veroordeelt met kracht de door Syrische strijdkrachten uitgevoerde bombardementen op Turks grondgebied en doet een beroep op allen om escalatie te voorkomen en op de Syrische autoriteiten om de territoriale integriteit en de soevereiniteit van alle buurlanden volledig te eerbiedigen. De EU zal humanitaire bijstand blijven verlenen en roept alle donoren op hun bijdragen naar aanleiding van de meest recente oproepen van de VN te verhogen. De Europese Raad roept alle partijen op het internationaal humanitair recht te eerbiedigen (inclusief de onschendbaarheid van alle medische faciliteiten, medisch personeel en voertuigen). Alle partijen moeten een einde maken aan elke vorm van geweld, bijzondere maatregelen nemen ter bescherming van alle kwetsbare groepen en volledige en veilige toegang garanderen voor het verlenen van humanitaire hulp in alle delen van het land. Degenen die verantwoordelijk

zijn voor schendingen van het internationaal recht inzake de mensenrechten moeten ter verantwoording worden geroepen.

20. De Europese Raad benadrukt dat hij zich steeds ernstiger zorgen maakt over het nucleaire programma van Iran en steunt de recente resolutie die de raad van beheer van de IAEA heeft aangenomen. De Europese Raad herinnert eraan dat de handelwijze van Iran een flagrante schending van zijn internationale verplichtingen vormt en dat Iran weigert om de IAEA volledige medewerking te verlenen. De Europese Raad verwelkomt dan ook de conclusies en de vaststelling door de Raad op 15 oktober van de bijkomende beperkende maatregelen met het oog op een serieus en zinvol engagement van het Iraanse bewind. De Europese Raad bevestigt dat hij zich inzet voor de tweesporenaanpak en staat volledig achter de inspanningen van de hoge vertegenwoordiger namens de E3+3 om zinvolle en opbouwende besprekingen met Iran aan te gaan. Het Iraanse regime kan zijn verantwoordelijkheid nemen en de voorwaarden voor een beëindiging van de sancties scheppen, maar zolang dit niet het geval is, blijft de EU vastbesloten om, in nauw overleg met de internationale partners, de druk op Iran op te voeren in het kader van de tweesporenaanpak.

21. De Europese Raad onderschrijft de conclusies van de Raad van 15 oktober en spreekt zijn grote bezorgdheid uit over de aanhoudende politieke, veiligheids- en humanitaire crisis in Mali. Deze situatie vormt een onmiddellijke bedreiging voor de Sahelregio, maar ook voor West- en Noord-Afrika en Europa. De EU is vastbesloten uitgebreide steun aan Mali te verlenen, in nauw overleg met haar internationale en regionale partners. De EU zal Mali met name steunen bij zijn inspanningen met het oog op het herstel van de rechtsstaat en van een volledig soevereine democratische regering met gezag over het hele grondgebied van Mali. De EU zal haar ontwikkelingssamenwerking geleidelijk hervatten, zodra er een geloofwaardige, op consensus gebaseerde, routekaart is opgesteld met het oog op terugkeer naar de grondwettelijke orde. In de tussentijd zal de EU haar humanitaire respons opvoeren. Voorts zal de EU de steun voor de overwogen internationale troepenmacht overeenkomstig Resolutie nr. 2071 van de VN-Veilighedsraad onderzoeken en vaart brengen in de planning van een eventuele militaire missie in het kader van het GVDB voor het helpen reorganiseren en opleiden van de Malinese defensiemacht. De EU zal de mogelijkheid handhaven om gerichte beperkende maatregelen te nemen tegen personen die deel uitmaken van de gewapende groeperingen in het noorden van Mali en personen die de terugkeer naar de grondwettelijke orde belemmeren.

* * *

Het vervult de Europese Raad met blijdschap dat de Europese Unie de Nobelprijs voor de Vrede heeft gekregen. De prijs is een eerbetoon aan alle Europese burgers en aan alle lidstaten en instellingen van de EU. Het Nobelcomité herinnert eraan hoe „de Unie en haar voorlopers meer dan zes decennia hebben bijgedragen aan de bevordering van vrede en verzoening, democratie en mensenrechten in Europa”. In een periode van onzekerheid vormt dit eerbetoon aan wat er bereikt is een krachtige oproep om Europa voor de komende generatie te behouden en te versterken. De leden van de Europese Raad, die zich ervan bewust zijn dat het doen vorderen van deze gemeenschap van vreedzame belangen constante aandacht en een onwrikbare wil vereist, zien het als hun persoonlijke verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat Europa een vooruitstrevend en welvarend werelddeel blijft.

EUROPESE RAAD — 13-14 DECEMBER 2012

CONCLUSIES

De Europese Raad heeft overeenstemming bereikt over een routekaart voor de voltooiing van de Economische en Monetaire Unie (EMU), op basis van diepere integratie en versterkte solidariteit. Dit proces zal beginnen met het voltooiën, intensiveren en implementeren van het nieuwe versterkte economisch bestuur, alsmede met de aanneming van het gemeenschappelijk toezichtmechanisme en van de nieuwe voorschriften inzake herstel en afwikkeling en inzake depositogaranties. Dit zal worden voltooid door de instelling van een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme. Een aantal andere belangrijke punten zal door de Europese Raad in juni 2013 verder worden besproken, namelijk de coördinatie van de nationale hervormingen, de sociale dimensie van de EMU, de haalbaarheid en de modaliteiten van de onderling overeengekomen contracten voor concurrentievermogen en groei, de solidariteitsmechanismen en de maatregelen die tot doel hebben de verdieping van de eengemaakte markt te bevorderen en de integriteit ervan veilig te stellen. Gedurende het gehele proces zullen de democratische legitimiteit en verantwoording worden gewaarborgd.

De Europese Raad heeft een aanvang gemaakt met de werkzaamheden rond het Europees semester 2013 op basis van de jaarlijkse groeianalyse van de Commissie. Hij heeft besloten een begin te maken met de werkzaamheden betreffende de verdere ontwikkeling van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU en zal in december 2013 op deze aangelegenheid terugkomen.

I. ECONOMISCH BELEID

Routekaart voor de voltooiing van de EMU

1. De Economische en Monetaire Unie moet, gezien de fundamentele uitdagingen waarvoor zij staat, worden versterkt om economisch en sociaal welzijn, alsmede stabiliteit en duurzame welvaart te garanderen. Het economisch beleid moet volledig zijn toegesneden op het bevorderen van krachtige, duurzame en inclusieve economische groei, het waarborgen van begrotingsdiscipline, het versterken van het concurrentievermogen en het stimuleren van de werkgelegenheid,

in het bijzonder voor jongeren, opdat Europa een zeer concurrerende sociale markteconomie blijft en het Europese sociale model kan behouden.

2. Consolidatie van de EMU vergt niet alleen de voltooiing van haar architectuur maar ook een gedifferentieerd, groeivriendelijk en gedegen begrotingsbeleid. In het preventieve deel van het stabiliteits- en groeipact kan, met volledige inachtneming van het SGP, gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die het bestaande begrotingskader van de EU biedt om een evenwicht te scheppen tussen de behoeften inzake productieve overheidsinvesteringen en de doelstellingen op het gebied van de begrotingsdiscipline.

3. Als vervolg op het in oktober 2012 voorgelegde tussentijdse verslag heeft de voorzitter van de Europese Raad, in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Commissie, de president van de Europese Centrale Bank en de voorzitter van de Eurogroep, een specifieke, aan termijnen gebonden routekaart voor de verwezenlijking van een echte Economische en Monetaire Unie opgesteld. De Europese Raad neemt nota van de door de Commissie opgestelde „blauwdruk”, die zowel een alomvattende analyse van de betrokken vraagstukken als een beoordeling van de juridische aspecten daarvan bevat. Hij neemt tevens nota van de bijdragen van het Europees Parlement. De Europese Raad zet de volgende stappen uit in het proces van de voltooiing van de EMU, op basis van diepere integratie en versterkte solidariteit voor de lidstaten van de eurozone.

4. Het proces van voltooiing van de EMU zal voortbouwen op het institutionele en juridische kader van de EU. Het zal open en transparant zijn ten opzichte van de lidstaten die niet de euro als munt hebben. Gedurende het gehele proces zal de integriteit van de eengemaakte markt ten volle geëerbiedigd worden, inclusief in de verschillende wetgevingsvoorstellen die zullen worden ingediend. Het is tevens van belang te zorgen voor gelijke spelregels voor lidstaten die deelnemen aan het gemeenschappelijk toezichtmechanisme (GTM) en lidstaten die niet deelnemen.

5. De meest dringende prioriteit is het voltooiën en implementeren van het kader voor een krachtiger economisch bestuur, met het „six-pack”, het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur (VSCB) en het „two-pack”. In het licht van de beslissende vorderingen die zijn gemaakt in verband met de belangrijkste elementen van het „two-pack”, roept de Europese Raad de medewetgevers op tot spoedige aanneming ervan.

6. Even dringend moeten er vorderingen worden gemaakt naar een meer geïntegreerd financieel kader, dat zal bijdragen tot de normalisering van de kredietverschaffing, leiden tot een sterker concurrentievermogen en de noodzakelijke aanpassing van onze economieën helpen bewerkstelligen.
7. Het gemeenschappelijk toezichtmechanisme vormt een belangrijke kwalitatieve stap naar een meer geïntegreerd financieel kader. De Europese Raad is ingenomen met het akkoord dat op 13 december in de Raad is bereikt, en hij vraagt de medewetgevers spoedig overeenstemming te bereiken zodat het zo snel mogelijk kan worden geïmplementeerd. Hij onderstreept tevens andermaal het belang van de nieuwe voorschriften inzake kapitaalvereisten voor banken (VKV/RKV-pakket), die van de hoogste prioriteit zijn met het oog op de opstelling van één „rule book”, en vraagt alle partijen te streven naar een akkoord ter zake en de spoedige aanneming ervan.
8. De Europese Raad spoort de medewetgevers ertoe aan vóór juni 2013 overeenstemming te bereiken over de richtlijnvoorstellen inzake herstel en afwikkeling, respectievelijk depositogarantiestelsels; de Raad van zijn kant zou uiterlijk eind maart 2013 overeenstemming moeten bereiken. Zodra deze richtlijnen zijn aangenomen, moeten zij door de lidstaten met prioriteit worden uitgevoerd.
9. De Europese Raad ziet uit naar een spoedige follow-up door de Commissie van de voorstellen van de Groep deskundigen op hoog niveau inzake de structuur van de banksector van de EU.
10. Het is van absoluut belang dat de vicieuze cirkel tussen banken en staten wordt doorbroken. Naar aanleiding van de verklaring van de top van de eurozone van juni 2012 en de conclusies van de Europese Raad van oktober 2012 moet zo spoedig mogelijk in de eerste helft van 2013 een operationeel kader, met inbegrip van de omschrijving van legacy-activa, worden overeengekomen zodat wanneer een effectief gemeenschappelijk toezichtmechanisme wordt ingevoerd, het Europees Stabiliteitsmechanisme op grond van een regulier besluit banken rechtstreeks kan herkapitaliseren. Dit zal met volledige inachtneming van de eengemaakte markt geschieden.
11. Als het banktoezicht daadwerkelijk komt te berusten bij een gemeenschappelijk toezichtmechanisme is er een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme

nodig, met de nodige bevoegdheden om ervoor te zorgen dat banken in deelnemende lidstaten met passende instrumenten kunnen worden afgewikkeld. Daarom moet sneller worden gewerkt aan de richtlijnvoorstellen inzake herstel en afwikkeling en inzake depositogarantiestelsels, zodat zij, zoals in punt 8 wordt gevraagd, kunnen worden aangenomen. Het is van belang dat op deze punten wordt gezorgd voor een redelijk evenwicht tussen lidstaat van herkomst en lidstaat van ontvangst. De Commissie zal in de loop van 2013 een voorstel voor een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme voor aan het GTM deelnemende lidstaten voorleggen, dat door de medewetgevers bij voorrang zal worden behandeld, om nog tijdens de lopende parlementaire zittingsperiode te worden aangenomen. Het moet financiële stabiliteit verzekeren en zorgen voor een effectief kader waarmee bij een bankencrisis financiële instellingen kunnen worden afgewikkeld en tegelijkertijd belastingbetalers worden beschermd. Het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme moet berusten op bijdragen van de financiële sector zelf en passende, effectieve achtervangregelingen omvatten. Deze achtervang moet op de middellange termijn begrotingsneutraal zijn, door ervoor te zorgen dat de overheidssteun achteraf wordt gecompenseerd door middel van ex-post-heffingen op de financiële sector.

12. Om ervoor te zorgen dat de EMU economische groei, concurrentievermogen in een mondiale context en werkgelegenheid in de EU en in het bijzonder in de eurozone genereert, zal een aantal andere belangrijke thema's in verband met de coördinatie van het economisch beleid en de richtsnoeren voor het economisch beleid van de eurozone nader moeten worden bekeken, waaronder maatregelen die tot doel hebben de verdieping van de eengemaakte markt te bevorderen en de integriteit ervan veilig te stellen. De voorzitter van de Europese Raad zal te dien einde in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Commissie, na een procedure van overleg met de lidstaten, in juni 2013 aan de Europese Raad mogelijke maatregelen en een tijdgebonden routekaart voorleggen over de volgende aangelegenheden:

- (a) coördinatie van de nationale hervormingen: de deelnemende lidstaten zal worden verzocht overeenkomstig artikel 11 van het VSCB ervoor te zorgen dat alle grote economische beleidshervormingen die zij willen ondernemen vooraf worden besproken en in voorkomend geval door hen onderling worden gecoördineerd. Daartoe worden bij deze coördinatie de instellingen van de EU in overeenstemming met het Unierecht betrokken. De Commissie

heeft aangekondigd een voorstel te zullen indienen voor een raamwerk met het oog op voorafgaande coördinatie van grote economische beleidshervormingen in het kader van het Europees semester;

- (b) de sociale dimensie van de EMU, met inbegrip van de sociale dialoog;
- (c) de haalbaarheid en de modaliteiten van onderling overeengekomen contracten voor concurrentievermogen en groei: individuele contractuele afspraken met EU-instellingen kunnen de eigen verantwoordelijkheid en de effectiviteit versterken. Dergelijke afspraken moeten worden gedifferentieerd naargelang van de specifieke situatie van elke lidstaat. Dit zou bindend zijn voor alle lidstaten van de eurozone, maar niet tot de eurozone behorende lidstaten kunnen er ook voor kiezen dergelijke afspraken aan te gaan;
- (d) solidariteitsmechanismen die de inspanningen kunnen versterken van de lidstaten die dergelijke contractuele afspraken voor concurrentievermogen en groei aangaan.

13. Het bestuur binnen de eurozone moet verder worden verbeterd op basis van het VSCB en rekening houdend met de verklaring van de top van de eurozone van 26 oktober 2011. De staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone zal worden verzocht tijdens hun bijeenkomst in maart 2013 het reglement van orde van hun bijeenkomsten vast te stellen met volledige inachtneming van artikel 12, lid 3, van het VSCB.

14. Tijdens het gehele proces blijft de algemene doelstelling het waarborgen van de democratische legitimiteit en verantwoording op het niveau waarop de beslissingen worden genomen en uitgevoerd. Alle nieuwe initiatieven ter versterking van het economisch bestuur moeten gepaard gaan met verdere stappen naar meer legitimiteit en verantwoording. Op nationaal niveau betekenen stappen in de richting van een verdere integratie van de budgettaire en economische beleidskaders dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat hun parlementen op passende wijze bij de zaak worden betrokken. Bij het verder integreren van de beleidsvorming en het meer bundelen van bevoegdheden moet de rol van het Europees Parlement op deze ontwikkelingen worden afgestemd. De nieuwe mechanismen ter intensivering van de samenwerking tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement, in overeenstemming met artikel 13 van het VSCB en Protocol Nr. 1 bij de Verdragen, kunnen bijdragen tot dit proces. Het Europees Parlement en de

ationale parlementen zullen samen een beslissing nemen over het organiseren en begunstigen van een conferentie van hun vertegenwoordigers die met de EMU verband houdende vraagstukken moet bespreken.

Jaarlijkse groeianalyse

15. De Europese Raad is ingenomen met de tijdige indiening, door de Commissie, van de jaarlijkse groeianalyse, die de start van het Europees semester 2013 inluit. Hij is het erover eens dat de nationale en Europese inspanningen in 2013 vooral gericht moeten blijven op de vijf prioriteiten die afgelopen maart zijn overeengekomen, namelijk:

- gedifferentieerde, groeivriendelijke begrotingsconsolidatie,
- normalisering van de kredietverschaffing aan de economie,
- bevordering van groei en concurrentievermogen,
- aanpakken van de werkloosheid en van de sociale gevolgen van de crisis, en
- modernisering van de overheidsdiensten.

16. De Raad zal het pakket betreffende de jaarlijkse groeianalyse grondiger bestuderen in het licht van de routekaart van het aantredende voorzitterschap en op basis van de aanbevelingen in het verslag van het voorzitterschap over de lessen die uit het Europees semester 2012 kunnen worden getrokken, zodat hij zijn bevindingen aan de Europese Raad van maart 2013 kan meedelen. De Europese Raad zal vervolgens overeenstemming bereiken over de nodige richtsnoeren voor de stabiliteits- en convergentieprogramma's en de nationale hervormingsprogramma's van de lidstaten, alsmede voor de uitvoering van de vlaggenschipinitiatieven van de Unie. De Commissie wordt verzocht in haar volgende jaarlijkse groeianalyse een evaluatie van de prestaties van de arbeidsmarkt en de productenmarkt op te nemen met het oog op de bevordering van banen en groei.

17. De voltooiing van de eengemaakte markt kan in aanzienlijke mate bijdragen tot het scheppen van groei en banen en is een cruciaal onderdeel van het antwoord van de EU op de financiële, economische en sociale crisis. De Europese Raad heeft een stand van zaken opgemaakt wat betreft de prioritaire voorstellen van het eerste wetgevingspakket eengemaakte markt en heeft zijn tevredenheid uitgesproken over het akkoord dat tussen de deelnemende lidstaten is bereikt over het eenheidsoctrooi, alsmede over het akkoord inzake alternatieve geschillenbeslechting

en onlinegeschillenbeslechting wat betreft consumentengeschillen. Hij vraagt de medewetgevers de resterende dossiers van het eerste wetgevingspakket eengemaakte markt zeer spoedig af te ronden. Er moet met name vaart worden gezet achter de werkzaamheden in verband met de beroepskwalificaties, openbare aanbestedingen, de detachering van werknemers en de e-handtekening en e-identificatie. Met betrekking tot het tweede wetgevingspakket eengemaakte markt roept de Europese Raad de Commissie op alle cruciale voorstellen uiterlijk in het voorjaar van 2013 in te dienen. Hij roept de Raad en het Europees Parlement op deze voorstellen de hoogste prioriteit te geven, zodat ze nog tijdens de lopende parlementaire zittingsperiode kunnen worden goedgekeurd. Het is ook van belang dat dringend actie wordt ondernomen conform de Commissiemededelingen over de uitvoering van de dienstenrichtlijn en over het bestuur van de eengemaakte markt. De Europese Raad zal nauwlettend toezien op de vorderingen met alle voorstellen betreffende de eengemaakte markt.

18. De Europese Raad spoort ertoe aan snel een aanvang te maken met de bespreking van de mededeling van de Commissie inzake slimme regelgeving en ziet uit naar de bekendmaking van het eerste scorebord van het midden- en kleinbedrijf. De Europese Raad is ingenomen met de voorstellen van de Commissie die ten doel hebben de regeldruk te verlichten en verordeningen die niet langer van nut zijn, te doen vervallen, als onderdeel van de omvattende aanpak van „slimme regelgeving”. Hij ziet uit naar concrete vorderingen op dit gebied en een verslag daarover tijdens zijn bijeenkomst in maart 2013.

19. Onder verwijzing naar de verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders van januari 2012 en de conclusies van zijn bijeenkomsten in maart, juni en oktober, spreekt de Europese Raad zijn tevredenheid uit over de vorderingen die in de loop van het jaar zijn gemaakt met een alomvattende EU-aanpak inzake werkgelegenheid voor jongeren. Hij roept de Raad op onverwijld aandacht te schenken aan de voorstellen in het kader van het werkgelegenheidspakket voor jongeren, met name met het oog op de aanneming, begin 2013, van de aanbeveling over een jeugdgarantie en daarbij ook rekening te houden met de nationale situaties en behoeften. Hij verzoekt de Commissie het kwaliteitskader voor stages spoedig te voltooien, de Alliantie voor leerlingplaatsen tot stand te brengen en een voorstel voor een nieuwe Eures-verordening in te dienen. De Raad, de lidstaten en de Commissie moeten spoedig zorgen voor follow-up van de mededeling van de Commissie over „een andere kijk op onderwijs”.

II. OVERIGE PUNTEN

Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid

20. De Europese Raad refereert aan zijn conclusies van december 2008 en wijst erop dat de Europese Unie in de veranderende wereld van vandaag een grotere verantwoordelijkheid op zich dient te nemen voor het in stand houden van internationale vrede en veiligheid, teneinde de veiligheid van haar burgers te waarborgen en haar belangen te behartigen.

21. In dat verband is de Europese Raad vastbesloten te blijven streven naar een efficiënter gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) als tastbare bijdrage van de EU tot de internationale crisisbeheersing. De EU speelt een belangrijke rol in haar directe omgeving en op wereldschaal. De Europese Raad wijst erop dat de GVDB-missies en -operaties een essentieel onderdeel zijn van de alomvattende aanpak van de EU in crisisregio's, zoals de Westelijke Balkan, de Hoorn van Afrika, het Midden-Oosten, de Sahel, Afghanistan en de Zuidelijke Kaukasus, en blijft vastbesloten de operationele effectiviteit en efficiëntie ervan te verbeteren. Hij herinnert er ook aan dat de GVDB-missies en -operaties moeten worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met andere betrokken internationale actoren, zoals de VN, de NAVO, de OVSE en de Afrikaanse Unie, alsmede met partnerlanden, naargelang vereist door elke specifieke situatie. Het intensiveren van de samenwerking met belanghebbende partners in de buurlanden van Europa is in dat verband bijzonder belangrijk.

22. Om verantwoordelijkheden op veiligheidsgebied met succes te vervullen — zo onderstreept de Europese Raad — moeten de EU-lidstaten bereid zijn toekomstgerichte vermogens ter beschikking te stellen, op zowel civiel als defensiegebied. De Europese Raad beklemtoont dat de huidige financiële beperkingen duidelijk aantonen dat dringend werk moet worden gemaakt van nauwere Europese samenwerking voor het ontwikkelen van militaire vermogens en het wegwerken van de kritische lacunes, waaronder die welke in recente operaties aan het licht zijn gekomen. Hij onderstreept ook de positieve effecten die dergelijke samenwerking kan hebben voor de werkgelegenheid, de groei, de innovatie en het concurrentievermogen van de industrie in de Europese Unie.

23. De Europese Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger, met name via de Europese Dienst voor extern optreden en het Europees Defensieagentschap, alsmede de Commissie, alle(n) optredend in het kader van hun respectieve bevoegdheden en waar nodig in nauwe samenwerking, verdere voorstellen te doen en initiatieven te nemen om het GVDB krachtiger te maken en de beschikbaarheid van de nodige civiele en militaire vermogens te verbeteren, en daarover uiterlijk in september 2013 verslag uit te brengen met het oog op de bijeenkomst van de Europese Raad in december 2013. Bij het hele proces zullen de lidstaten nauw worden betrokken.

24. Daartoe benadrukt de Europese Raad onder meer de volgende punten:

De efficiëntie, de zichtbaarheid en het effect van het GVDB verbeteren door

- de alomvattende aanpak van conflictpreventie, crisisbeheersing en stabilisering verder te ontwikkelen, onder meer door het vermogen te ontwikkelen om te reageren op nieuwe uitdagingen op het gebied van veiligheid;
- het vermogen van de EU te versterken om de juiste civiele en militaire vermogens en personele middelen snel en efficiënt in te zetten voor het gehele spectrum van crisisbeheersingsoperaties.

De ontwikkeling van de defensievermogens verbeteren door

- de huidige doublures en vermogenslacunes in kaart te brengen en prioriteiten te bepalen met betrekking tot toekomstige behoeften inzake Europese civiele en militaire vermogens;
- een systematischer en op de langere termijn gerichte Europese defensiesamenwerking te faciliteren, mede door het „bundelen en delen” van militaire vermogens; en in dat verband in de nationale defensieplanning door de lidstaten stelselmatig van meet af aan samenwerking te overwegen;
- synergieën tussen bilaterale, subregionale, Europese en multilaterale initiatieven, waaronder het „bundelen en delen” in EU-verband en de „slimme defensie” in NAVO-verband, te vergemakkelijken.

De Europese defensie-industrie versterken door

- een beter geïntegreerde, duurzame, innovatieve en concurrerende Europese industriële en technologische defensiebasis te ontwikkelen;
- betere synergieën te ontwikkelen tussen civiel en militair onderzoek en ontwikkeling; te zorgen voor een goed functionerende defensiemarkt, met name

door de daadwerkelijke toepassing van de richtlijnen inzake openbare aanbestedingen en inzake overdracht van defensiegoederen binnen de EU, die voorzien in de mogelijke deelname van het midden- en kleinbedrijf, waarvan de inbreng de defensiemarkt ten goede komt.

25. De Europese Raad zal in december 2013 een evaluatie verrichten van de mate waarin deze doelstellingen zijn bereikt, de situatie beoordelen en op basis van de aanbevelingen van zijn voorzitter aanwijzingen geven, mede door prioriteiten en tijdschema's te bepalen, opdat de EU op doeltreffende wijze werkt aan het vervullen van haar verantwoordelijkheden inzake de veiligheid van Europa.

Regionale strategieën

26. De Europese Raad, onder verwijzing naar zijn conclusies van juni 2011 en onder voorbehoud van de in de conclusies van de Raad van 13 april 2011 voorziene evaluatie van het concept van macroregionale strategieën, ziet uit naar de presentatie door de Commissie van een nieuwe EU-strategie voor de Adriatische en Ionische regio vóór eind 2014. Hij roept tevens op tot de onmiddellijke implementatie van de herziene EU-strategie voor de Oostzee. Om de samenwerking met de buurlanden te versterken spoort de Europese Raad de Raad ertoe aan verdere maatregelen te nemen teneinde de noordelijke dimensie en de bijbehorende partnerschappen ten volle te benutten.

Uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces

27. De Europese Raad is ingenomen met de conclusies inzake uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces die de Raad op 11 december heeft aangenomen, en onderschrijft deze conclusies.

Syrië

28. De Europese Raad is ontzet over de nog steeds verslechterende situatie in Syrië. Hij onderschrijft de conclusies die de Raad op 10 december heeft aangenomen. De Europese Raad is ingenomen met de resultaten van de vierde ministeriële bijeenkomst van de Groep „Vrienden van het Syrische volk” die op 12 december 2012 heeft plaatsgevonden in Marrakesh. De Europese Raad draagt de Raad Buitenlandse Zaken op te werken aan alle opties om de oppositie te

ondersteunen en te helpen en om meer steun voor de bescherming van burgers mogelijk te maken. De Europese Raad herhaalt zijn standpunt dat er in Syrië een politieke transitie noodzakelijk is naar een toekomst zonder president Assad en diens onwettige regime. Wij steunen een toekomst die democratisch en inclusief is met volledige steun voor mensenrechten en de rechten van minderheden. De Europese Raad zal de situatie in Syrië als een prioritaire aangelegenheid blijven behandelen.

Secretariaat-generaal van de Raad

Regels voor de organisatie van bijeenkomsten van de Eurotop

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie

2013 — 50 blz. — 17,6 x 25,0 cm

ISBN 978-92-824-3906-7

doi:10.2860/95587

WAAR ZIJN EU-PUBLICATIES VERKRIJGBAAR?

Gratis publicaties:

- één exemplaar:
via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- meerdere exemplaren of posters/kaarten:
bij de vertegenwoordigingen van de Europese Unie (http://ec.europa.eu/represent_nl.htm), bij de delegaties in niet-EU-landen (http://eeas.europa.eu/delegations/index_nl.htm),
door contact op te nemen met Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_nl.htm), door te bellen naar 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratis in de hele Europese Unie) (*).

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Betaalde publicaties:

- via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Betaalde abonnementen:

- bij een van de verkoopkantoren van het Bureau voor publicaties van de Europese Unie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm).

Wetstraat 175
1048 Brussel
BELGIË
Tel. +32 22816111

www.european-council.europa.eu
www.consilium.europa.eu
www.eurozone.europa.eu

doi:10.2860/95587

ISBN 978-92-824-3906-7

9 789282 439067

Publicatiebureau